

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj

5

Številka: 801-01/17-5/
Ljubljana, 6. 6. 2017

EPA 1830-VII

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je na 98. seji 5. junija 2017, na podlagi 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15), sprejela naslednje

P O R O Č I L O

k Priporočilu v zvezi z učinkovitim izvajanjem Zakona o Triglavskem narodnem parku

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je ob obravnavi Priporočila v zvezi z učinkovitim izvajanjem Zakona o Triglavskem narodnem parku, ki ga je Državni zbor sprejel na 30. seji 24. 5. 2017, sprejela naslednja

S K L E P A:

- 1. Vlada naj v državnem proračunu za leto 2017 ter v Načrtu razvojnih programov za naslednja leta zagotovi ustrezna denarna sredstva za izvajanje 10. in 11. člena Zakona o Triglavskem narodnem parku.**
- 2. Vlada naj v skladu z Načrtom upravljanja Triglavskega narodnega parka za obdobje 2016–2025 zagotovi sodelovanje vseh vpletenih resornih ministrstev pri izvajanju 10. in 11. člena Zakona o Triglavskem narodnem parku.**

Obrazložitev:

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je na pobudo državnega svetnika Uroša Brežana obravnavala Predlog priporočila v zvezi z učinkovitim izvajanjem Zakona o Triglavskem narodnem parku, ki ga je v Državni zbor predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanimi poslanko mag. Alenko Bratušek in poslancem mag. Matejem Toninom. Državni svetniki so se seznanili z mnenjem Vlade in Poročilom Odbora Državnega zbora za infrastrukturo, okolje in prostor ter stališči v.d. direktorja javnega zavoda Triglavski narodni park, županov občin Bohinj, Kobarid, Tolmin in direktorji Posoškega razvojnega centra, BSC Kranj in Razvojne agencije Zgornje Gorenjske. Kot ugotavlja komisija, je Državni zbor na 30. seji 24. 5. 2017, na podlagi sprejetih amandmajev na matičnem odboru Državnega zbora, sprejel priporočilo Vladi, da v proračunu zagotovi ustrezna

denarna sredstva za izvajanje 10. in 11. člena Zakona o Triglavskem narodnem parku (Ur. l. RS, št. 52/10 in 46/14-ZON-C; v nadaljevanju: zakon).

Komisija pozdravlja napore skupine poslank in poslancev, ki so predlagali v sprejem priporočilo, da naj Vlada zagotovi sredstva za izvajanje 10. in 11. člena zakona in s tem zagotovi spoštovanje zakona, ki je bil sprejet 2010. Med drugim bi se moralo parkovnim lokalnim skupnostim iz državnega proračuna zagotoviti dodatna sredstva za sofinanciranje projektov ali investicij v višini 80 % njihove predračunske vrednosti, a se to ni zgodilo. Komisija tudi ugotavlja, da je Državni zbor v preteklosti sprejel sklep za prestavitev sedeža javnega zavoda Triglavski narodni park v občino Bohinj, a se sklep še ni uresničil. Poleg tega upravljavec narodnega parka že štiri leta nima direktorja, ampak vršilca dolžnosti.

Kot ugotavlja komisija, je Vlada 5. 5. 2016 sprejela Uredbo o Načrtu upravljanja Triglavskega narodnega parka za obdobje 2016–2025 (Ur. l. RS, št. 34/16; v nadaljevanju: načrt upravljanja), ki je osrednji dokument za izvajanje zakona in zajema načrt akcij znotraj Triglavskega narodnega parka (v nadaljevanju: TNP). Na Ministrstvu za okolje in prostor izpostavljajo, da je petina sredstev, ki se namenjajo področju ohranjanja narave, usmerjenih v TNP. V javnem zavodu TNP, ki deluje z minimalnimi sredstvi, podpirajo priporočilo o zagotavljanju sredstev za izvajanje 10. in 11. člena zakona, saj so v teh določbah opredeljene ključne naloge upravljavca narodnega parka. Obenem v javnem zavodu opozarjajo, da morajo pri izvajanju zakona, financiranju in realizaciji načrta upravljanja, poleg Ministrstva za okolje in prostor, sodelovati tudi druga resorna ministrstva. Med drugim je bilo opozorjeno na problem vzpostavitve sklada v okviru Ministrstva za kulturo, ki je odgovoren za sofinanciranje projektov za ohranjanje nepremične kulturne dediščine.

Župani parkovnih lokalnih skupnosti in regionalne razvojne agencije, ki pokrivajo območje TNP, poudarjajo, da uresničitev priporočila glede zagotavljanja sredstev za izvajanje 10. in 11. člena zakona ne pomeni dodatnih sredstev, ampak le upoštevanje veljavnega zakona v celoti. Medtem ko omejitve in sankcije, ki jih zakon prinaša, veljajo, pa prebivalci narodnega parka za to niso deležni nobenih nadomestil, čeprav jim je bilo ob sprejemanju zakona to obljubljeno. Če se je država odločila ustanoviti Triglavski narodni park, bi morala za njegovo vzdrževanje, ohranjanje poseljenosti, doseganje zastavljenih ciljev varstva okolja in spodbujanje trajnostnega razvoja ter nenazadnje za spodbujanje primerjalne prednosti zagotoviti tudi sredstva, ki jih predvideva zakon. Če zakon določa, da je sedež javnega zavoda na območju parkovne lokalne skupnosti z največ prebivalci v narodnem parku, naj se to realizira. Opozorjeno je bilo, da so v načrtu upravljanja zagotovljena le sredstva (78 mio evrov) za plače in materialne stroške javnega zavoda, investicije pa sploh niso navedene. Medtem ko je Ljubljana iz naslova zakona, ki ureja glavno mesto Republike Slovenije, prejela več deset mio evrov, parkovne lokalne skupnosti iz naslova zakona, ki ureja Triglavski narodni park, niso prejele nobenih sredstev. Kot je bilo izpostavljeno, se prebivalci parkovnih lokalnih skupnosti počutijo zapostavljeni in izigrani. V regionalnih razvojnih agencijah, ki pokrivajo območje TNP, dodatno opozarjajo, da so v preteklosti številne institucije s tega območja vložile veliko truda v pripravo dolgoročnega programa, a praktično ni bilo nič realizirano. Prav tako se pri večini javnih razpisov ne upošteva zakonska določba o prednostni obravnavi (dodatne točke) prijav z območja parkovnih lokalnih skupnosti.

Državni svetniki izražajo pričakovanje, da se zakon začne uresničevati v celoti in na ta način izpolnijo dane obljube v času sprejemanja zakona in pričakovanja lokalnega prebivalstva o razvojnih priložnostih v edinem slovenskem narodnem parku, ki jih prinašata 10. in 11. člen zakona. Ohranjanje naravnih vrednot nacionalnega pomena je v domeni države in ne lokalnih skupnosti, kar pomeni, da je država tista, ki mora zagotoviti tudi sredstva za uresničevanje ciljev narodnega parka ter za nadomestila prebivalcem parkovnih lokalnih skupnosti zaradi vseh z zakonom določenih omejitev. Če država sredstev ne more zagotoviti v zadostnem obsegu oz. ne more uresničevati zakonskih rešitev, je potrebna sprememba zakona v smislu omilitve varstvenih režimov oz. odprave posameznih omejitev in s tem izboljšanja možnosti preživetja lokalnega prebivalstva. Ko bo država zagotovila sredstva za izvajanje 10. in 11. člena zakona, se bo že tako dobro sodelovanje primorskega in gorenjskega dela narodnega parka dvignilo še na višji nivo. Čeprav si Ministrstvo za okolje in prostor prizadeva iskati rešitve v zvezi z izvajanjem zakona in v skladu z načrtom upravljanja vključevati tudi druga ministrstva, pri tem ni najbolj uspešno. Zato je nujno, da Vlada zagotovi sodelovanje vseh resornih ministrstev pri izvajanju 10. in 11. člena zakona.

* * *

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je sprejela dodatni sklep:

Komisija predlaga, da Državni svet obravnava Priporočilo v zvezi z učinkovitim izvajanjem Zakona o Triglavskem narodnem parku na redni seji Državnega sveta.

* * *

Za poročevalca na seji Državnega sveta je bil določen državni svetnik Uroš Brežan.

Sekretarka
Meta Štembal, l.r.

Predsednik
Jernej Verbič, l.r.